No. 279. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Woensdag 23 November.

Latere Berigten der vorige Courant.

BREDA. — Naar de belgische bladen heden schrijven zullen de ministers, die hunne demissie aangeboden hebben, niet aftreden en men de kwestie van het benoemen der heeren *Meeus* en *Coghen* tot staatsministers laten rusten tot na de aanneming van het budget. Volgens den *Courrier* had de minister van buitenlandsche zaken, *de Meulenaere*, zich sedert voor den maatregel verklaard, hetgeen denken deed, dat de overige kabinetsleden zich later ook wel zullen laten vinden. Wat den oorlogs-minister *Wilmar* aangaat, deze is ongesteld en heeft aan de beraadslaging geen deel kunnen nemen.

— In de gemeente Waesmes hebben, ter gelegenheid van een bal, zware ongeregeldheden tusschen burgers en militairen plaats gehad, waarbij door de laatsten een burger doodelijk gewond werd.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (21 *November*) waren genoteerd: Belg. 100; O. Metall. 102½; Sp. Ardoin 19⅞, 18⅞; Difered. 8⅛; Nap. r. 90¼; B. Tavolière 56, Sic. 91; Rom. L. 99⅜; Id. te Antw. 95⅝, ¼; Bras. 81⅞. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam ¼ pCt. verlies k. z.

De Londensche dagbladen, over Belgie, tot den 18den ontvangen, zijn nog steeds vol over de gebeurtenissen van Lissabon. Wij vinden in de onderscheiden verhalen van het voorgevallene gegeven, hoofdzakelijk bevestigd, hetgeen door ons reeds vroeger werd medegedeeld. Zoodra, namelijk, de nationale garde in den morgen van den 4den, de besluiten op het kasteel van Belem genomen, vernam, vereenigde zij zich, op zeker punt, het kamp van Ourica genaamd, en stelde zich daar in staat van verdediging. Het gemeen kwam op de been en vierde hare woede ruimschoots bot. Op dit ongelukkig oogenblik begaf zich de generaal *Freyre*, minister van binnenlandsche zaken onder het vorig ministerie *Carvalho*, in zijn rijtuig en voorzien van al zijne orders, naar het paleis van Belem; hij werd erkend en door de nationale garde met geweerschoten gedood. De ernstige weêrstand verzwakte niet weinig den moed der partij voor het charter van dom *Pedro*, waarvan het gevolg was, dat er eene soort van onderhandeling ontstond, tusschen de chefs der nationale garde en zendelingen der koningin; de laatste zond vier achtereenvolgende malen zendelingen naar het kamp van Ourica; zij liet de nationale garde uitnoodigen om naar hare kwartieren terug te gaan, met betuiging dat haar niets meer ter harte ging dan het welzijn der natie; zij drong op de noodzakelijkheid aan, van eene kamer der pairs en gaf de verzekering, dat de markies *van Saldanha* hare meening nader uiteen zou komen zetten. Tot tweemalen toe werden hare parlementairen afgewezen, en gaf de nationale garde te verstaan, dat wanneer *Saldanha* zich vertoonde, hij het lot van *Freyre* zou ondergaan. De koningin liet daarop verzoeken, dat de pairs in de kamer der vertegenwoordigers mogten zitting houden, alsmede om een wapenstilstand tusschen de beide partijen. Het laatste werd toegestaan onder de voorwaarde, dat een bataillon Engelsche mariniers, 't welk ontscheept was, zich verwijderde. De koningin moest zich daaraan onderwerpen; terwijl de meeste dergenen die haar tot de beweging aangezet hadden, zich alstoen door de vlugt in veiligheid stelden. Volgens sommigen zou men daarop tot een vergelijk zijn gekomen over het brengen van wijzigingen in de constitutie, waarbij de tegenwoordige in overeenstemming zou worden gebragt tot het charter van dom *Pedro*; doch, volgens andere berigten had de zegevierende partij, na de verwijdering der Engelschen en de terugkomst der koningin op het paleis de las Necessidades, van geen schikkingen meer willen hooren.

Te Londen verzekerde men, dat het gouvernement ernstig in de zaken van Portugal zou tusschen beide komen. Verscheiden regimenten hadden bevel gekregen zich gereed te houden en er werden geen verloven meer toegestaan; het britsch eskader op den Taag zou nog versterkt worden.

— Ter Londensche beurs van den 18den waren genoteerd: 3 gec. 87¾; Ned. 2½ pCt. 53; Port. 51¼; Dito 3 pCt. 35; Sp. Ardoin 19¼; Braz. 80.

Het fransch gouvernement heeft eergisteren nog de volgende telegraphische depeche uit Baijonne van den 16den, laten bekend maken:

„ De aan de cortes, door de speciale commissie van oorlog, voorgestelde maatregelen, zijn door de vergadering in een gematigden zin gewijzigd geworden, met de meerderheid van 72 tegen 37 stemmen.

„ Aangaande *Rodil* is niets nieuws. Volgens de jongste rapporten bevond *Gomez* zich te Berlanga, op de grenzen van Estramadura, schijnende zich op Sevilie te rigten."

Genoemde plaats Berlanga is een dorp drie uren ten oosten van Llerena, de laatste stad van Estramadura, aan den voet der Sierra Morena, op omtrent vijf-en-twintig uren afstands, zoo van Sevilie als van Cordua. *Rodil* volgt *Gomez* op drie dagmarschen afstands, *Alaix* is twee dagmarschen achter *Rodil*, en *Narvaez* staat aan den Taag achter *Alaix*. De drie generaals hebben omtrent 15,000 man bijeen en schijnen *Gomez* evenwel niet te kunnen insluiten, of zelfs bereiken.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten November.

In de antwoorden, door onze regering op de bedenkingen der Staten-Generaal, nopens de begrootings-wetten gegeven, betuigt zij, onder anderen, haar leedwezen, dat zij buiten magt gebleven is om hare eigene wenschen, strekkende tot regelmatige schuldaflossing, ten gevolge der moeijelijke omstandigheden en toenemende behoeften, te bevredigen; vooral wordt de generale geldkrisis in onderscheidene landen door de regering te baat genomen, ter verdediging harer handelingen; dit is vooral het geval ten opzigte der 5 pCt. schuldbrieven, waarvan de geheele rente op de begrooting gebragt is, daar anders de regering, zoo zij zegt, eene wet tot disponibel maken van 140 millioen à 4 pCt. zou hebben voorgedragen, ter intrekking van een gelijk kapitaal 5 pCt., hetwelk nu, om de algemeene geldkrisis, zelfs niet eens in overweging komen kan; doch worden er in het voorjaar van 1837 financiële ontwerpen toegezegd, zoo wel tot handhaving van het krediet in het algemeen, als van de O. I. bezittingen in het bijzonder, en tevens, om van de begrooting des staats een deel der rente van de 5 pCts. te doen afvallen.

Bij de hervatting der zittingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op den 29 dezer, ziet men te gemoet de voordragt tot vernieuwing der wet, ter beteugeling van oproerige bewegingen en pogingen, als mede die nopens de nationale militie voor 1837.

— Met den 25 dezer maand zal Zr. Ms. korvet *Pallas*, te Hellevoetsluis binnengevallen en gekommandeerd door den luitenant der 1ste klasse *E. Ippius Fockens*, buiten dienst worden gesteld, ten einde de noodige reparatie te ondergaan, terwijl de bevelvoerder, officieren enz. van gemelden bodem, op non-activiteit zullen worden gebragt en de verdere equipagie zal overgaan op het wachtschip *Amstel*, ter gemelde plaats liggende.

— Eervol is ontslagen de tweede luitenant van de 2de afdeeling infanterie, *P. H. Arnold*.

— Volgens de ontvangen Javasche Couranten van den 13den Julij heeft Zijne Exc. de gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie benoemd, bij het 1ste bat. inf., tot inlandsche tweede luitenants, de inlandsche sergeanten van dat bat., *Poegel* en *Ambon*.

Bevorderd, tot kapitein der infanterie, den 1sten luitenant dienstdoende bij het korps sappeurs, *J. J. Peeters* met bepaling dat hij provisioneel bij laatstgemeld wapen zal blijven dienst doen; bij het 8ste bat. inf., tot 1sten luitenant-adjudant, den 2den luitenant-adjudant van dat bataill., *H. F. D. Odijk*; bij het bat. jagers n°. 9, tot 1sten luitenant, den 2den luitenant van het 2de bat. inf., *J. P. Zerben*, en bij het algemeen depot, tot 1ste luitenants, de 2de luitenants van dat depot, *B. Douwes* en *H. H. C. A. Janssen*.

— Bij besluit van Zijne Majesteit is de kapitein-adjudant van Zijne Exc. den luitenant-generaal, voormalig gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, *P. C. Guyot*, eervol uit die betrekking, en de eerste luitenant à la suite van het regiment huzaren №. 7, *A. L. F. H. de Menten*, eervol uit Zr. Ms. dienst ontslagen.

— Te Dordrecht is gisteren middag van de werf van den scheepsbouwmeester *J. Schouten* met het beste gevolg te water gelaten, het fregatschip *Broedertrouw*, zullende gevoerd worden door kapitein *J. H. Hazewinkel* en bestemd voor de vaart op de Oost-Indie; terwijl onmiddellijk daarna, op dezelfde werf, de kiel is opgehaald voor eenen nieuwen bodem, die den naam voeren zal van *den Zwijger*.

— In de nabijheid van Fulda werd in den nacht van den ... dezer de woning eens niet onbemiddelden landmans door moedwil in brand gestoken, waarbij al de eigendom, het vee en de winter-voorraad vernield werd. Weldra kwam het tot iedersn kennis uit, dat de schoonvader zelf van den bewoner, uit afgunst of kwaadwilligheid, de stichter van den brand was geweest. De booswicht had na het plegen van zijn bedrijf zich zelven het leven willen benemen.

FRANKRIJK.

PARIJS, (ZONDAG) DEN 20STEN NOVEMBER.

De naderende opening van de zitting der wetgevende kamers houdt, naar men verzekert, de aandacht van het ministerie ernstig bezig. Men wil weten dat er in den raad ... met nadruk zijn op den voorgrond gesteld. Eene ... zoude zich hebben verklaard, dat men tegen ... reeds in de vorige zitting aangenomene houding ...

ten, die, namelijk, van het vermijden van elke ernstige discussie; de heer *Guizot* wordt daarentegen gezegd er voor te zijn, dat men de meerderheid noodzaakte, zich onmiddellijk te verklaren, en tot eene ontbinding overging, indien deze meerderheid het bestuur te vijandig was. Ieder gevoelt intusschen dat er nog niets zekers te zeggen valt, naar welke zijde de meerderheid, zoo die zich al dadelijk vormt, zal wenden.

Sedert eenige dagen merkt men op, dat de heer *Thiers* dikwijls conferentien heeft met den heer *Dupin* ainé, en ook den heer *Odillon Barrot* bezocht heeft.

— Onder de leden van het korps diplomatiek merkt men sedert twee dagen zeer drukke conferentien op; waarschijnlijk hebben de gebeurtenissen van Portugal tot dezelve aanleiding gegeven.

— Men zegt dat het gouvernement heden van Toulon berigten door middel van den telegraaf bekomen heeft, houdende dat er een eerst gevecht tusschen de fransche troepen en de Arabieren had plaats gehad. De laatsten hadden onze troepen op den marsch naar Constantine aangevallen. Het gevecht was evenwel van geen groote beteekenis geweest; eenige Arabieren waren in handen onzer troepen gevallen.

— De officier der gendarmerie die den Prins *Louis Bonaparte* op den 15den naar Lorient begeleid heeft en bij zijne inscheping tegenwoordig is geweest, is alhier terug, verslag van zijne zending komende brengen.

— Het gerucht heeft zich verbreid van den dood van *Paganini*. De laatste berigten uit Parma verzekeren evenwel, dat deze groote toonkunstenaar in volkomen welstand zich bevond, stil op een buitengoed nabij die stad levende, en niet voornemens om verdere kunstreizen door Europa te ondernemen.

— Een der legitimistische bladen beweert, dat de generaal *Rodil*, nu omtrent een maand geleden, door middel van den generaal *Saarsfeld*, zijne onderwerping aan don *Carlos* had laten aanbieden, onder voorwaarde eener algemeene amnestie, of voor 't minst van zijn persoon. De pretendent had echter geweigerd eene zoodanige beloften te doen, door voorafgaande toezeggingen geen bewijzen van zwakheid willende geven. *Rodil* mogt eerst van zijne goede bedoelingen doen blijken, dan zou don *Carlos*, de wijze vergetende, hoe hij omtrent hem in Portugal gehandeld had, alsmede zijn bloeddorstig gedrag in de Noordelijke provincien, hem vergiffenis schenken.

— Uit Madrid heeft men thans het verslag der cortes-zitting van den 12den, die geheel besteed werd met de discussie over de provinciale deputatien. Een der leden, de heer *Diez*, voerde daarbij voornamelijk het woord. »Indien men, zeide hij, aan den burgeroorlog wil een einde maken, dat men dan de hoop, om zich te verrijken, aan hen beneme die in deszelfs duur het middel daartoe vinden; dat men de deputatien met deze taak belaste, en al het schandelijke dat wij dagelijks onder onze oogen zien gebeuren, zal ophouden. Wanneer het gouvernement krachtig wil zijn, moet het de kracht in de volks korporatien zoeken; het schroome niet daarmede aan de regten van de kroon te kort te doen; dezelve zullen deze integendeel schragen, en zoo zal men gezamenlijk aan de uitdelging der rampen, die het vaderland teisteren, arbeiden." Met groot gejuich werden deze woorden door de vergadering ontvangen. In deze zitting heeft de minister van binnenlandsche zaken ook het woord gevoerd, om te verzoeken, dat de cortes hem eenigen tijd lieten tot het bijeenzamelen der verlangde stukken en correspondentie, tusschen de generaals die *Gomez* vervolgen en het bestuur, waarvan de kamer, op voorstel van een lid, de mededeeling gevorderd heeft, ten einde de oorzaken te kennen, waarom men dien karlistischen chef met zijne bende niet heeft kunnen vernietigen. Na eenige discussie werd dit verzoek toegestaan.

In de bijzondere correspondentie uit Madrid van den 12den, wordt een brief van de grenzen van Portugal medegedeeld, waarin het mislukken der manoeuvres tegen *Gomez*, geheel aan de lauwheid en het verraad der bevelhebbers wordt geweten en verzekerd, dat deze laatste aan het gouvernement slechts valsche rapporten inzonden, wanneer zij spraken van de weinige deelneming der bevolking, daar de nationale garde overal in den beginne volijverig was geweest om tot te trekken en den vijand te keeren; doch, het gedrag der generaals ziende, die, schoon met groote overmagt, de kleinere en ongeregelde bende niet aantastteden, had de verontwaardiging zich van de gemoederen meester gemaakt, en was ook de ijver verflaauwd, om werkdadig mede te handelen.

— Van de grenzen noch van Bilbao heeft men heden eenige nadere berigten.

— Heden uithoofde van den zondag geene fondsnotering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den November.

Uit Berlijn wordt door den *Neurenburger Correspondent* bij vernieuwing verzekerd, dat bij de in het aanstaande voorjaar, nabij Berlijn plaats zullende hebbende groote troepenmanoeuvres, ook 4000 man Russische garden zouden verschijnen, en de Keizer van Rusland met de voornaamste Russische legerbevelhebbers de manoeuvres zouden bijwonen. De sterkte van het Pruissische kamp zou 50,000 man bedragen.

— Uit Weenen wordt gemeld, dat het bestuur der financien voornemens zijn zoude, eene nieuwe leening te negocieren, ten einde de reeds vroeger voorgenomene reductie der 5 pCt. staatspapieren in 4 pCt. door te zetten. De leening zou 70 millioenen groot zijn.

— Uit Napels schrijft men van den 5den November, dat er sedert de laatste twee dagen geen officieel bulletin van de ziekte meer werd uitgegeven. Het aantal slagtoffers had gedurende die dagen tusschen de 360 à 400 bedragen. In de stadsdeelen, waar zich de ziekte het eerst vertoond had, heeft zij nu geheel opgehouden. Overigens was de stad rustig.

— Te Munchen schijnt de ziekte niet te verergeren.

— Uit Bucharest wordt van Konstantinopel geschreven, dat het Russische gezantschap aldaar eene circulaire aan het korps diplomatiek had doen toekomen, waarbij de geheele kust van Cirkassie in staat van blokade wordt verklaard en slechts de havens van Anapa en Redut-Kali voor de vreemde schepen geopend blijven. De reden daarvan werd gezegd was, dat men die gewesten voor de uitbreiding der pest wilde behoeden, doch de ijverzuchtige diplomatie zag daarin veeleer een maatregel, om den toevoer van wapenen en munitien aan de krijgshaftige bewoners van den Kaukasus, onmogelijk te maken. In denzelfden brief werd gemeld, dat de Russische regering in de Vereenigde Staten, een aantal stoombooten had laten bouwen voor de vaart op de Zwarte Zee bestemd. Ook dit had de opmerkzaamheid der diplomaten getrokken.

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten November.

De Nederlandsche gezant bij ons gouvernement de heer *Dedel*, welke donderdag ll. uit Rotterdam alhier terug gekomen is, is reeds vrijdag aan het bureau van de buitenlandsche zaken eenen geruimen tijd met lord *Palmerston* werkzaam geweest. Ook de portugeesche, belgische, oostenrijksche en fransche ministers hebben woensdag en donderdag met onzen minister van buitenlandsche zaken bijeenkomsten gehad.

— Lord *Melbourne* heeft woensdag een prachtigen maaltijd aan zijne ambtgenooten en verscheiden andere personen van rang gegeven.

— De onderhandelingen tusschen het hoofdbestuur der bank, den President-Minister en den Kanselier van den Exchequer duren nog altijd voort.

— Te Dublin heeft het groote verslagenheid verwekt, dat de Bank voor den Landbouw, van welke voor meer dan achtmaal honderd duizend ponden sterling aan banknoten in omloop waren, hare betalingen geschorst heeft.

— Sir *R. Peel* is met eene meerderheid van honderd stemmen boven zijnen mede-kandidaat, sir *J. Campbell*, tot lord-rector van Glasgow verkozen.

— Het stoomfregat *Radamanthus* is zondag te Woolwich aangekomen en heeft, behalve geschut en amunitie, een dertigtal bombardiers van de koninklijke artillerie en een officier van de sappeurs en mineurs aan boord genomen, met welke het overwijld naar de noordkust van Spanje zal terugkeeren. De oppositiebladen betoonen zich zeer ontevreden over het derwaarts zenden van koninklijke artilleristen, waartoe zij beweeren dat het tractaat der viervoudige alliantie niet het minste regt geeft.

— Uit Lissabon heeft men hier geen nadere tijdingen dan die van den 10den, door de stoomboot *Iberia* aangebragt (*reeds gisteren door ons vermeld*).

— Ter beurze van heden waren genoteerd: 3 pCt. geconс. 88⅞; Ned. 2½ pCt. 53¾ dito 5 pCt. 99⅛; Spanje 19⅜; Portugal 32½; Braz. 80.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 21sten November*.

TARWE. — Stil: 124 ℔ R. Poolsche *f* 255; - 126, 130 Groninger *f* 220, 240; - 128 Zeeuwsche *f* 257; - 129 geringe Kubanka *f* 210.

ROGGE. — Met weinig handel: 119 ℔ O. Pruissische *f* 170; - 124 N. Overijsselsche *f* 166.

GARST. — Bijna zonder handel.

HAVER. — Met goeden handel, ter verzending: 85 ℔ geringe N. Groninger dikke *f* 107; - 86, 90 fijne *f* 115, 125; - 91 dito *f* 125, 127; - 85 dito *f* 113; - 80 dikke *f* 100.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — in een doens van de Weser 66 £; op 9 vat dadelijk 69 £.

LIJNZAAD. — niet dan lager te plaatsen 113, 114 ℔ Zeeuw. *f* 22½.

RAAPOLIE. — bleef gezocht: per 6/w. *f* 43¼; vlieg. *f* 41¾, 42; Dec. *f* 41¾; Mei *f* 40¼.

LIJNOLIE. — per 6/w. *f* 37¼; vliegend *f* 36, 35¾.

HENNIPOLIE. — per 6/w. *f* 46¼; vliegend *f* 45.

RAAPKOEKEN. *f* 60 à *f* 68; LIJNKOEKEN *f* 9½ à *f* 11½.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 NOVEMBER) waren genoteerd: Werkelijke Schuld 2½ pCt. 52½, ⅝; dito 5 pCt. 99¾, ⅞, $\frac{9}{16}$; Kansb. 21⅞, $\frac{13}{16}$; Amort.-Sijndicaat 4½ pCt. 94½, ⅝; dito 3½ pCt. 75½; Handelm. 178, 177½, 177¾; Ardoin 83 ⅞; 19⅞, $\frac{7}{16}$; dito Coup. 32; Pass. 5⅝, ½; Metall. 99¾; Peruan. 13⅝; Eng. bl. Gr. 20.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.